

З КИМ Я ЗУСТРІНУ СНІГ?

1.

Коли з Великого Волоського Горіха впав останній листочок, мешканці Горішкових Плавнів стали готуватися до зимівлі. Ведмеді, їжаки й соні спатимуть до весни. Кенгуру помандрують до Нової Гвінеї, щоб пережити холоди. А всі інші звірята ліпитимуть снігосов, снігобілок та снігоконей, кататимуться на лижах і зустрічатимуть Новий рік.

— Я не хочу спати! — заявила ведмедицка Василина, скинувши ковдру.

— Доню, твій братик уже сонькає, тато сопе на весь барліг, друзі теж сплять...

— Ні, не сплять. Моя подружка Лін матиме справжні зимові канікули, а я просплю все найцікавіше!

— Василю, твоя подружка — панда. Вона не може спати взимку, адже мусить весь час їсти. А ми наїдаємося наперед...

— Хочу хлібчика з ма-а-а-аселком і сирочком! — заголосила Василина так жалісно, як це вміють робити лише дуже голодні діти після другої вечері.

Мама Ведмедиця принесла доні хлібчика з маселком і сирочком та горнятко узвару. Це був той рідкісний випадок, коли можна нічиряти в ліжку. Але в жодному разі не кришити, адже засохлі крихти сплутають шерсть і навесні буде клопіт її розчесати.

— Матусю, почитай мені казочку, — попросила Василина.

— Тільки постарайся заснути, гаразд?

Ведмедиця підійшла до полички із засинальними книжками. Там стояли «Слоненя, яке хотіло заснути», «Кроленя, яке не могло заснути» й «Математичний аналіз» у восьми томах.

Ведмедиця читала книжку за книжкою, дедалі глибше й довше позіхаючи. Василина теж інколи позіхала, радше за компанію. Усі знають: позіхання заразливе й опиратися йому дуже важко. А коли настав ранок і за віконечком посірішало, Василина сіла в ліжку й розвела лапками:

— Я дуже старалася, але нічого не вийшло.

2.

Ситно поснідавши, узявши пледи та вбравшись у найкращі піжами, мама Ведмедиця з Василюю вирушили на засинальну вечірку. Там засинають майже всі: хто на ніч, а хто й на всю зиму.

До гілок Великого Волоського Горіха прив'язують гамаки, установлюють скляний купол від дощу та снігу, а землю встеляють товстим шаром сухого листа й сіна. Пані Білочка відкриває «Зимову кав'ярню», у якій подають поживні смаколики й вітамінні ягідні чаї. Приїжджає з гастролями гурт двохсотлітніх карпатських черепах «Гогодзи». Вони грають таку засинальну музику, що ніколи не можеш бути певним, чи й самі не дрімають під час концерту. Цей гурт знаний у всьому світі, адже, коли зима настає в Південній півкулі, музики вирушають у мандрі саме туди: маленькі східни, лемури й опосуми теж чекають на них. А особливо хочуть виспатися їхні батьки.

— Нам два калинові чаї з медом і горіхові кекси, будь ласка, — заговорила мама Ведмедиця.

Поки черепахи повільно розкладали музичні інструменти, можна було роззирнутися довкруг.

— О, моя подружка Василюка! — утішилася пандочка Лін, що встигла з батьками неподалік.

Мама й тато Панди привіталися, і їхні мордочки розпливлися в щиріх усмішках. Батьки Лін — знамі майстри музичних інструментів. У себе на батьківщині витесують бамбукові флейти, а в Горішкових Плавнях учаться майструвати з борщівника посохи дощу, або дощовиці, і ліпити глиняні зозульки. Вони обожають музику, тож не пропускають жодного концерту, навіть засинального.

— Ти теж спатимеш усю зиму? — запитала Василюка в пандочки.

— Та ні, у мене купа планів... А ти чого не спиш?

— Сама не знаю... — Васирина розвела лапками.

— А я знаю! — І Лін змовницьки підморгнула.

Цієї миті оголосили про початок концерту. Усі повсідалися, схрестивши лапи, або повлягалися на сіні чи в гамаках.

Черепахи заграли на дримбі, поцокотіли горіховими маракасами й затягли слово, яке сприяло засинанню чи просвітленню багатьох поколінь на цих землях. Це слово мало потужну силу, і деякі звірята навіть ходили до логопеда, щоб навчитися вимовляти всі звуки.

— Го-о-го-о-дзи-и-и-и-и... — затягла найстарша черепаха, заплющивши очі.

— Го-о-го-о-дзи-и-и-и-и... — повторили слухачі.

Повторили всі, окрім панд. Вони затягали своє звичне «оум-м-м», позаяк не ходили до горішкоплавнівського логопеда. До того ж їм не смакують го-о-дзи, і на ці лісові ягоди вони кажуть «брусниця».

Одна з черепах заграла на глюкофоні — це восьмипелюстковий інструмент, який іще називають радісником. Інші взяли до лап шелестунчики — інструменти, зроблені зі шкаралуп різних горіхів: водяного, волоського й фісташок. Музика шурхотіла, пересипалася й мінилася відтінками. Напівсонні жаби з квакестру імені Ропухи Зеленухи тихенько кумкали в куточку, готуючись до зимівлі на дні Прозорого озера. Гамаки вже ледь погойдувалися, і звірята зависали між мріями та снами, між осінню і зимою, спостерігаючи, як клубочиться туман за склом, і вдихаючи пахощі горіхового листа.

Чарівне слово стихало, звірята заплющували очі й засинали. Батьки брали на спини сонних малюків і несли в хатинки, нори й барлоги. Поснули майже всі, окрім панд, які гучно хрумкотіли бамбуком і сьорбали зелений чай. А Васирина з мамою послухали концерт, забрали пледи й почимчикували додому.

3.

— Як це ти пила в гостях зелений чай?! — заревла мама Ведмедиця так, що аж листя вздовж стежки здійнялося в повітря.

— Мене подружка пригостила ще вчора зранку... — тихо мовила Васирина.

— Ти знаєш, що твій тато колись випив зеленого чаю і мав безсоння аж до кінця зими?! А потім на всю весну заснув і я мусила сама давати вам раду?

Васиринна голосно зітхнула. Мама Ведмедиця взяла її за лапу й рішуче мовила:

— Нам допоможе лише бабуня Сова. Ходімо.

Туман густішав, і знайти Порадню було непросто. Мама Ведмедиця розганяла лапами пасма туману та згадувала дорогу. Дуби, сосни, осики... Ось, нарешті! Гілки старої верби звисали до землі, а в товстелезному стовбурі розташувалося затишне дупло, де й працювала головна порадниця всього лісового містечка.

Мама Ведмедиця постукала. Не почувши відповіді, прочинила двері й побачила бабуню Сову в позі дерева.

— Ой, вибачайте, — спохватилася славетна порадниця. — Захопилася совиною йогою.

— Та нічого... Це ви нас вибачте, що потурбували. У нас серйозна проблема...

Вислухавши маму Ведмедицю, бабуня Сова скрушно похитала головою.

— Так-так, усе дуже серйозно. Але маю один трав'яний збір, який називала своїми дбайливими кігтикками в правильному місці й у правильний час. У ньому м'ята, меліса, ромашка, лаванда і ще один таємний інгредієнт.

— А в мене животик не болітиме від таємного градієнта? — уточнила Василина.

— Не хвилюйся, — заспокоїла бабуня Сова. — Ти спатимеш усю зиму й бачитимеш лише кольорові сни.

4.

Панди мешкали в майстерні, яку винайняли до літа. Глиняна хатинка світилася в сутінках, немов чарівний ліхтар. Світло з вікна падало на стіни, геть помережані відбитками лап майстрів, які її ліпили. А дим із димаря в'юнився, затуляючи холодні осінні зорі.

Мама Панда обпалювала в печі свищики-зокульки, прикрашені місцевими орнаментами. У сусідній кімнаті тато Панда витесував дощовицю із висохлого стебла борщівника, а Лін замітала стружку й мугикала під носа щойно вигадану пісню:

*Не спи, Василюк, не спи,
Нехай замітають сніги.
Зима має безліч забав —
Лише не просни й не прогав.*